

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

2 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Üzleti pangás.

Kolozsvár, decz. 17.

Szomorú híreket hallunk a kereskedőktől. E szomorú hírek arról a nagy üzleti stagnációról szólnak, melyek komoly aggodalmakba ejtik a kolozsvári kereskedőket.

A terhek nemhogy csökkennének, mindinkább sulyosbodnak, a verseny mindinkább bővül, anélkül, hogy a vevőközönség valóban szaporodna. A december hónaphoz nagy reményeket fűz minden kereskedő, ma már közepén vagyunk és az eredmény semmi. Hiába várják a közönséget készen, nagy raktárakkal: a vevőközönség nem megy bele az üzletbe.

Pedig ez évben nincs meg az, ami a múlt évben egész sulyával reáfeküdt a kereskedelemre és iparra: a rossz termés okozta gazdasági válság.

Mi lehet ennek az oka? Mi idézhette elő ezt a kereskedelmi életre nyomasztó hatású stagnációt?

Nincs pénz! fogják mondani sokan, pedig ez a tétel alig állhat meg, mert pénz mindig van, ha nálam nincs, nálad van, mert valahol lennie kell!

Nekünk, kiknek mélyebben bele kell hatolnunk a közélet bajainak taglalásába, mi, kik nem indulhatunk tetszetős eszmék és felületes axiomák után, úgy tetszik, hogy nem a pénzhány a kereskedelmi életben megnyilvánuló baj forrása, hanem az, hogy a kolozsvári közönség egyszerűen semmibe sem veszi a helyi kereskedelmet.

Amint általános bajunk, hogy csak az tetszik, ami külföldi: speciális helyi betegség, hogy csak az tetszik a mi nem idevaló!

Mihelyt budapesti válna: értékes; a mi hely-

beli: annak nincs becsé előttünk.

Csak is akkor részesítjük az utóbbit előnyben — legyünk őszinték — ha nincs pénzünk.

Ekkor fölkeressük a helybeli kereskedőt, mert hitelképességünket ez jobban meg tudja állapítani, mint a más városból való kereskedő...

Pedig nem jól vagyunk ez így. A helybeli kereskedelem csak úgy lesz virágzó, csak úgy lesz versenyképes, ha megbecsüljük és ha megvesszük áruját.

Csak is így lehet módjában nagyobb és nagyobb választékot szervezve, kielégíteni minden igényt, a legmesszebb menő követelményt: ha felkeressük üzletét — akkor is ha pénzünk van — és módot nyújtunk arra, hogy életképessége erősödjék.

Szíveljék meg az itt elmondottakat azok, akiket illet és azt, hogy a helyi kereskedelem pártolása kötelességünk, mert ez által friss, eleven és liktető kereskedelmi életet varázsolhatunk városunkban.

**** Országgyűlés.** Az egész mai ülést mentelmi ügyek foglalták le. Kiadták: Pavlovits Lyubomirt és Veszelovszkyt izgatás, Pichler Győzöt és Jankovich Bélát csúszás, Eötvös Bálintot, Pap Zoltánt és Jankovich Bélát sikkasztás, miatt, valamint számos képviselőt párvialdal vádjá miatt ellenben Boncza Miklós, Hámosy László, Holló Lajos, Hock János, Szüllő Géza, Molnár Jenő képviselők kiadását a Ház megtagadta. Holnap a kivándorlási törvény kerül tárgyalásra.

**** A tisztviselők fizetése.** A „Budapesti Hírlap” mai száma biztos forrásból azt írja, hogy a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat végre elkészült. Csak a megokolás megfogalmazása van még hátra. Ezzel is mihamarabb elkészülnek a miniszteriumban, úgy hogy még az idén betérjesztik a képviselőházhoz. A tanárok fizetésénél az alapfizetés 2600 korona lesz. Ezenkívül emelkedés négyéven-

ként 600 koronával. Ez az emelkedés 5 ízben történhetik. Végfizetésük 5600 korona lehet. Az összes tanárok fizetése egyforma lesz. Nem lesz különbség a fővárosi és vidéki tanárok fizetése között, csak a lakásbérben a városok drágasága szerint. Az izgatókra nézve az a különbség lesz, hogy a kisebb középiskoláknál kisebb, a nagyobbaknál nagyobb tiszteletdíjban részesülnek. A kisebbeknél 400, a nagyobbaknál 1200 korona lesz a tiszteletdíj, mely a nyugdíjba beszámítódik, de megvonható, ha nem felel meg feladatának.

**** Pártértekezletek.** Tegnap két országgyűlési párt is tartott értekezletet, mielőtt a karácsonyi szünet hazaszélesztené a képviselőket. Nem tudni ugyan, mi meglepetést hoz haza Széll Karácsony utánra, de azért értekezlet mégis csak kell, már csak azért is, hogy a tagok elbucszhassanak egymástól.

A néppárt, mint egy ilyen esőndben dolgozó testülethez illik, minden zaj nélkül határozta el, hogy a kivándorlási törvényjavaslatot elfogja fogadni. Természetes; először is ő a néppártja tehát segítenie kell a népet ebből a hazából kifelé. Másrészt papi párt — s a papok nagyon jó szolgálatokat tettek eddig is a kivándorlás mellett. A Kossuth-párton már nem volt ilyen nagy nyugalom. Kossuth Ferenczet, a párt dühöngve szeretett vezérét helyezték gondnokság alá. A nemzet csecsemője, — mint rossz nyelvével elnevezte, — könnyelműen váltót irt alá és Széll, ez a simaszájú politikai uzsorás irgalmatlanul megóvatolta az obstrukciót. Az öreg ugyan — a párt, — hogy szégyen ne érje a familia nevét, kifizette a váltót, beszüntetve az obstrukciót, de sietve össze is hívta a családi tanácsot s a könnyelmű fiut gyámság alá tette. A gyám neve ugyan állandó bizottság, — hanem a dolgon ez keveset változtat. Tagjai Thaly Kálmán, Komjáthy, Barabás, Tóth János, Justh és Bartha Odón, — szóval, a párt nem akarta kitenni a lapokban, hogy a megítélt fiu adósságaiért felelőssége nem vállal; azonban gondoskodott róla, hogy több adósságot ne csinálhasson se éjjel, se nappal.

Városi közgyűlés.

— II. nap. —

Kolozsvár, decz. 13.

Még kevesebb városatyá még egyhangubb vita és legegységűbb határozatok — ez a költségvetési tárgyalás szignatúrája. Eleinte Fekete Nagy Béla maga

ül az előadó helyén, míg a költségvetést általánosságban ismerteti, megjegyezve, hogy ennyire reális költségvetést még nem tárgyalt a bizottság. Meglehetősen kétes értékű dicséret, nem ugyan a jelenre, hanem a multra nézve, mert a dolog úgy áll, hogy költségvetést minden évben tárgyalt a kommunitás és azt is mindig — ugyanez a tanács terjesztette elő.

Később, mikor a bizottság által az előirányzat általánosságban vita nélkül elfogadtatott, Lakatos főszámvevő is melléje költözött és vállvetett munkával igyekeztek bebizonyítani, hogy ez a költségvetés valami páratlan, valami — hogy magyarul beszéljek, mint Salamon tanácsos — valami nie da gewesen. Egy tekintetben föltétlenül igaza is van: pótadóban 63% ot kérnek s ez csakugyan — noch nie da gewesen. A kommunitás hajlik a szép szóra: gyors egymásutánban öröli le a bevételi tételeket, csak a legelőbéréknél keletkezik némi vita. Koleszár Sándor ugyanis a szakbizottságokban azt ajánlotta, hogy mivel a legelő ügy sem elégséges a város egész közönsége számára — természetesen csak a négy lábút értve — hanem a gazdák úgy segítenek magukon, hogy barmaikat összeesapva, bérelnek legelőt, adják ki parcellázva az érdekelt gazdáknak. Ez indítványa ellen Benigni foglalt állást, kimutatva, hogy ha kevés is a legelő, az nem megoldás, hogy azt is elvegyük, a mi van. Végre is bizottsághoz utasították a kérdést megfontolás végett, a tételt pedig megszavazták.

A vámok kérdésénél ismét vita támadt, melyben Benigni a vámok kezelésének hiányait kérte orvosolni; Tutsek Sándor a vám és regálék kezelésére külön hivatal szervezését indítványozta. Koleszár Sándor, az előadó és a polgármester felszólalása után azonban abban egyeztek ki, hogy csak a vám és regálék kezelésére vonatkozó szabályrendeleteket terjeszse be a tanács egy időben.

Sokkal harcizasabb hangon tárgyalták a sertésközvágóhid ügyét, melyet a belügyminiszter háromszori sürgetés dacára sem hagyott meg jóvá. Várady Aurél és Tutsek Sándor indítványozták, hogy a 40 nap elmúlván, vegyék jóváhagyottnak a javaslatot és csinálják meg a szerződést. Szvacsina polgármester ehelyett a képviselőket kérné föl, hogy nőzzenek utána, hol rekedt meg a dolog és sürgezzék meg. A jelenlevő egyik képviselő, a méltóságos, leereszkedő fejbőlintással vállalkozott erre a szivességre. Ettől meghatva, a kommunitás ráállott a polgármesteri javaslatra.

Még a katonai kiadásoknál okozott egy kis emócióit Pollák Lajos felszólalása. Kimutatta, hogy a katonaságra netto 40000 koronát költ évenként a város s ebből igen tiszteligelmű, de kevésbé érthető logikával azt hozta ki, hogy — kérjük a XII. hadtest áthelyezését Kolozsvárra. Egy füst alatt már a tervben lévő műegyetemet is kérte Kolozsvárnak. Az utóbbit még csak elfogadták, de az első nagyon kevés pártolóra talált. Ugy látszik, nem méltányolták eléggé az érdekes megokolást. A polgármester azon kezdte, hogy a katonai terhek nemcsak Kolozsvárt terhelik.

— Hanem az egész országot! — vágott közbe borusan Boros-György. A polgármester ráhagyta s kérte, hogy indítson a törvényhatóság akcióit a beszállásos költségek méltányos emelése tárgyában. Ezt már annál lelkesebben fogadták el, valamint Benigni indítványát, hogy a katonaságnál hassanak oda, hogy szükségleteit a városból fedezze. Szó nélkül fogadták el a többi bevételi tételeket mind, melyek összege egymillió kilencszázezer koronát tesz ki, a mi elég csinos szám — és még sem elég; épen 63% pótdadó kell még hozzá.

Ezzel a méla akkorddal aztán a főispán be is rekesztette az ülést, holnapra halasztván a kiadások tárgyalását.

Egy halálraitélről.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, decz. 17.

A marosvásárhelyi esküdtszék — mint annak idején megirtuk — halálra ítélte Krakovszki Dénes kis-ilyei volt bányamunkást, amiért egy Albert György nevű, odaváló legényt borzalmas módon meggyilkolt.

A halálraitélről és családjáról érdekes dolgokat mond most el egy marosvásárhelyi újság. Krakovszki családja Lengyelországból vándorolt be és nagyapja szálás, mesés erejű, de amellet szelid természetű ember volt, aki egyizben, amikor békétüresből kihozták, egy ruddal tizenegy bérest vert meg.

Fia, a halálraitélt apja, szintén tagbaszakadt, hatalmas alak

volt, ki mint czipész kereste kenyerét és jó szívről az egész környéken ismerték. Nyolcz fia volt, akik valamennyien apjukra ütöttek termet és erő dolgában, a lelkületük már lényegesen elütött tőle, amennyiben mint a nyolcz legendás erejű, herkulesi alak izgága, összeférhetetlen természetű.

Az egyiket közülök Petrozsényben annyira összeverték a bányamunkások, hogy a bikaerejű ember folytonosan sorvad és alig tud már a lábán állni. A halálraitélt Dénes fia a petrozsényi kórházban feküdt a mult évben, ahol az orvosok beteg lábát amputálni akarták. Krakovszki aznap délután letelepert minden embert a kórházban és megszökött a műtét elől. Minthogy Petrozsényben nem kapott munkát, Kis Ilyére ment, de ott sem tudott boldogulni.

A vakmerő legény annyira megfélemlítette a hatóságot is, hogy a község egy évig nem kapott tánczengedélyt miatta. A legérdekesebb azonban és ritka erejére jellemző az a mód, amelylyel Krakovszki legutóbb kenyerét megkereste. Amikor ugyanis az éhség kizozni kezdte, az utczán vágatott kocsikkal elgázoltatta magát s azok tulajdonosait aztán fenyegetésekkel megzsarolta.

Albert György meggyilkolása után azzal kérkedett, hogy ugyis csak 3—4 esztendőt fog kapni, hanem aztán vigyázzon is magára minden ember, mert ha kiszabadul, Kis Ilyének csak a hamuja marad meg. Ezt a fenyegetését azonban már alig fogja beválthatni, mert az esküdtszék halálra ítélte — és kegyelemre nincs kilátás.

Katonai élelmezés.

Kolozsvár, decz. 17.

Csak úgy mellesken, per tangentem egy igen fontos és igen kellemetlen téma merült fel a mai városi közgyűlésen. Valami behatóan nem foglalkoztak vele a város papái; ámbar az ügy mélyebb megvitatására is érdemes lett volna. No, de hiszen a szőnyegen levő tárgy, voltaképen a költségvetés volt, arról kellett beszélni. Ne vegyük hát nekik rossz né-

ven, ha nem foglalkoztak behatóbban vele. Annál inkább, mert — nem áll hatalmunkban változtatni rajta.

A katonai élelmezés ügye volt az, melyet Benigni Samu városi képviselő vetett föl. A katonai kiadásoknál, midőn egy pillanatra ismét felszínre került az a körülmény, hogy mily óriási pénzen veszi meg Kolozsvár mugának azt a gyönyörűséget, hogy kalonásága van, — ő mutatott reá, hogy ez a katonaság még annyira rogardra sem tartja magát kötelezettnek, hogy szükségleteit itt szerezze be. Elelmi szereit nagy quantumokban hozatja onnan, ahol legolcsóbban kapja és pedig nemcsak a legénység részére, — ahol az még aránylag érthető volna, — hanem a tisztikar számára is. Ezt pedig már menteni sem lehet.

Vége is: a katonai kincstár lehetne annyi tekintettel arra a polgárságra, melyet a saját költségvetésének kedvező volta érdekében megpumpols a melyre saját kötelezettségének egy részét hártítja, — hogy legalább ez a sok dologtalanul élő ember, ez a nagy improduktív massa más uton hozza be a polgárságnak a reá fordított költségeket. De az plane felháborító, hogy ebbe a kiméletlen eljárásba azokat is bevonja, akik ugyancsak a polgárok zsebéből, szintén gyümölcsöző munka nélkül, igen tisztességes fizetést kapnak: a tiszteket.

Hol van ennek az eljárásnak elfogadható indoklása? Mivel különbb az a tiszt, mint bármely más hivatalnok, hogy állása jogtalan anyagi előnyöket biztosítson neki minden téren, kezdve a színházon és végezve a sárgarépán? Ha polgárembernek tömörülnek következté, azt az állam társadalmi veszedelemnek nézi, intézkedéseket igér ellene és gondolkodik a korlátozásán. A katona? — az más. Az ur, akinek munkája hasznot nem hajt, de tenyerét sem kergesíti föl; kikezdeni pedig nem tanácsos vele, mert nincs egen és földön hatalom, mely vele szembeszállani merne.

Új le egy vendéglőben és edd a magaddal hozott ételt: kinéz a vendéglős és távozásra szólít fel; tedd ezt vendéglátó

magánháznál; gazdád jó, ha ki nem dob. Ha tiszt vagy és ilyen módon keresed az olcsóbbat: bucsuzhatól a kardbejtodtól. De egy város közönségével nyugodtan teheted azt; sem hajadnak, sem porte-d'épédnek nem görbül meg egy szála sem. Abban nincs arnyi önérzet, hogy kiadja utadat. Söt: versenyez azért a rendkívüli boldogságért, hogy ezeket költhessen reád nehéz munkával keresett pénzből.

A venezuelai konfliktus.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, decz. 17.

Az angol-német akció Venezuela ellen mind komolyabb jelleget ölt. Már a zelső összeütközés is megtörtént. Ugyanis szerdán éjjel egy venezuelai csapat megtámadta a Tocaze nevű angol hadihajót, mely Puerto-Caballo kikötőjében horgonyzott és annak legénységét, valamint tisztjeit a hajó elhagyására kényszerítette. Amikor azt La Guayaban megtudták, a Charibdys nevű angol és Vireta nevű német hadihajót azonnal Puerto-Caballoba küldték. A két hajó szombaton reggel érkezett Puerto-Caballoba és a Charibdis parancsnoka ezután a történetek miatt elégtételt kért. Mután erre nem érkezett válasz, este öt órakor megkezdődött a bombázás, az erődök ellen. Az erődök egy darabig viszonozták a tüzelést, de csakhamar elhallgattak. Kevéssel rá a hadihajók is fölhagytak az ágyuzással és most lőtávolban a kikötőben horgonyoznak.

Mint azt a minap vezető cikünkben jeleztük, az Unió e hirre ideges lett. Már magában a tényben, hogy európai hatalmak egy amerikai állam ellen ilyen hódító jellegű eszközt vettek igénybe, rossz hatást szült a washingtoni kormánykörökben. Egyelőre ugyan még nincs ok arra, hogy beleszóljon a vitába, mert tényleges területfoglalás még nem történt s így a Monroe-el megsértve nincs. Aztán meg az Unió előzetesen beleegyezett az akcióba s így nem avatkozhatik be egy-könynyen. Mégis abból, hogy már ilyen csekély és könnyyen előre

TÁROZA.

A gödölyei csendélet.

A „Kolozsvári Újság“ tárczája.

írta: Anio.

A gödölyei vásártéren két mézszárszék volt egymással szemben. Balogh Kálmán az egyik Herczeg József a másik. A nagytudományu városi főmérnök nem mérhetett volna a két üzlethelyiséget jobban egymás ellenébe, így aztán Balogh Kálmán uram csakugyan nem tehetett arról, hogy az ajtófélfához dülve akaratlanul is megszámllalta Herczeg uram vevőit s viszont Herczegh uram sem volt hibás, hogy vágás közben is betéve tudta Balogh vásárlóinak számát. Hogy ilyen körülmények között nem a legjobb barátságban éltek azt re-

mélem senki sem fogja csodálni.

Egy szép napon nagyot gondolt Balogh uram. A gondolkozás eredményét Balogh urnak legnagyobb örömére másnap a Herczegh szomszéd hülledezve vette észre. Balogh czimtablájának ökörféjén ugyanis egy új szép ezüst láncz logott. Herczegh uram azonban ezt ezekért sem hagyta volna annyiban, még aznap éjjel aranyból festetett olyat. S hogy Balogh szomszéd e gyémántra nem licizált, annak az a sajnálatos körülmény volt az oka, hogy Mázoló ur, a festő ennek a színnek a létezését minden ellenkezés ellenére kereken tagadta. Szőnyven béatotta az Balogh urat, de szive repesett örömeiben arra a gondolatra, hogy most olyat tesz, amiben Herczegh szomszéd nem utánozhatja őt.

Elhatározta, hogy megnősül. (Herczegh uram t. i. az ötvenes éveket járta.)

Meg is nősült. Csakhogy megint elszámította a dolgot. Mert nem azért volt Herczegh uram mézszáros, — még ha ötven esztendőss lett volna is, hogy nekapjon asszonyt, — ha akar! Az előzmények után pedig Herczegh uram akart. Bár a legfájdalmasabb oldalon érte a támadás és elvének ellenére kellett ezt tennie, azért semmivel sem hozott esunyább asszonyt a házhoz, mint Balogh ur. Az ifju asszonykák pedig csak abban különböztek egymástól, hogy az első szőke, a másik koromfekete volt.

Herczegh uram azonban rövid időn belül nagyon megelégette a dolgot. Hej pedig ha tudta volna, hogy Balogh uram szép reményekkel telt házassá-

életét éppen az ő házasságával tette tönkre!

Telt az idő s egy szép napon, hogy az ajtófélfához támaszkodva nézett farkasszemet a két nekített asszonyka, Balogh és Herczegh uraknak egyszerre a szemükbe tünt valami és elfordították a fejeiket.

Balogh uram ezalatt következőképp fohászokodék.

— Oh édes Istenem, engedd, hogy enyém legyen a fiu s ne a herzegé!

Ugyanabban a pillanatban Herczegh is fálnak fordult:

— Add uram, hogy ne kem legyen a fiam!

Mig ők ilyenformán terveztek végzett — a gólya madár. Talán ugye lehet ónagysága gólya asszonyság megunta a gödölyei csendéletet.

(Vége következik.)

látható ok idegességet okoz, az látszik, hogy Washingtonban nem igen idegenkednek a beavatkozás eszméjétől. Akkor pedig beláthatatlan bonyodalmak származhatnak.

Az Unió ugyan nem nagy katonai hatalom; csak zsoldos csapatai, nemzetőrsége és háboru idején önkéntesei vannak; de irtózatossá pénzerejével és fegyverfogáshoz szokott lakosságával nem megvetendő tényező ebben a vitában.

Mivel pedig a venezuelai angol és német kereskedők is sürgetik a békét, valószínű, hogy a tárgyalásokra nem fog jutni a dolg. Lehet, hogy az Unió kifüggetti a károkat s maga hajtja be Venezuelán; ami annál valószínűbb, mert ez igen jó alkalom lenne az — annexióra.

HIREK.

Kolozsvár, decz. 17.

— **Ingyen kenyér.** A polgármester a következő meghívót bocsátotta ki: Az „Ingyen kenyér és fakiosztó bizottságnak” tagjait van szerenésém folyó 1902. évi december hó 17-én (szerdán) d. e. fél 12 órára a polgármesteri szobában tartandó ülésre tisztelettel meghívni. Kolozsvárt, 1902. évi december hó 15. Szvacsina Géza s. k., kir. tan. polgármester.

— **Erkel Ferencz szövetkezet.** Művészeti viszonyaink között jelentős feladatot tűzött maga elé az a derék szövetkezet, mely a napokban alakult meg Kolozsvárt. Célja, hogy hazai zeneszerzők műveit a zenekedvelő közönségnek hozzáférhetővé tegye, lehetőleg olcsó kiadásban, közreboosátván esupa művészi becsü zeneszerzeményeket, kizárólag magyar zeneköltőktől. A törvényszerűleg megalakult és bejegyzett szövetkezetet a zene-konzervatorium is támogatja vállalkozásában, melylyel hazai viszonyaink között még eddig egyedül áll. Az Erkel szövetkezet elnökéül gróf Beldi Akos főispánt kérték fel. A vállalat kiadványai január hónapban indulnak meg és 3—4 heti füzetekben jelennek meg. Közlebbi programját néhány nap múlva már kibocsátja az új zeneműkiadó szövetkezet.

— **Hideg a színházban.** Nem tudjuk, rossz helyen alkalmazott takarékoságból-e vagy más, laikusoknak érthetetlen okokból történt-e, hogy a tegnapi előadáson jéghideg volt a színház nézőtere. Nem tartjuk azonban észszerűnek, ha az igazgatóság a drámák vérfagyasztó hatását ilyen külső eszközökkel támogatja. Téli felöltöben nem épea passzió a színházban ülni, azért kérjük az igazgatóságot, hogy takarékosági hajlamait valamely más, alkalmasabb módon juttassa érvényre.

— **Megfagyott a sineken.** Tragikus sors érte tegnap este Paulai János egeresi kéményseprő mestert. Magyar-Nádasról hazafelé ment a sineken, egy kissé bepálinkázva. Ebben az állapotban nem vette észre a budapesti személyvonatot; úgy, hogy annak hóékeje leütötte a töltésről. Esés közben homlokán megsérült s az ütéstől elkábulva, eszméletlenül esett a töltés melletti mély hóba. Az óriási hidegben mindkét alsó lábszára elfagyott, mire a vágányt bejáró vasuti őr ráakadt. A következő vonattal azután beszállították Kolozsvárra. A Karolina kórházban vették ápolás alá, de ekkorra már elfagyott lábait amputálni kellett, nehogy újszülöttség álljon elő.

— **Halász Lajos sajtópöre.** A négyszer elhalasztott tárgyalást tegnap sem tarthatták meg, mivel a vádlott Halász Lajos a nagyváradi törvényszék távirata szerint, betegsége miatt nem szállítható. Mivel azonban a távirat szerint Halászt a végzésel első ízben nem találták a lakásán és csak másodszer találták ágyban fekvő, rendőrfelügyelet alá helyezték, a tárgyalást pedig most már hatodizben decz. 30 ra tűzték ki.

— **A kőművesek társas összejövetele.** A kőműves segédek szakegylete ez uton is tudatja a közönséggel, hogy f. hó 20 án este a szakegylet helyiségében táncszal egy bekötött társas összejövetelt rendez. Beléptidij 40 fillér. Kezdeté este 7 órakor. A jövedelem a könyvtár gyarapítására lesz fordítva.

— **Az ingyen kenyér és fakiosztó bizottsághoz** f. hó 15-én 3 K küldött be dr. Kiss Sándor keresk. akad. igazgató; f. hó 16 án pedig Rosenfeld József 25 K, Kánitz Jenő 25 K küldöttek.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** Az iparhatóság az alábbi hirdetésny közlésére kérte fel lapunkat. Az 1884. évi 17-ik t. cz. 169. és 172. szakaszai alapján, az 1903-ik évre a helybeli iparhatóság mellé 20, a nádasmenti és a kolozsvári járások főszoibabíróihoz külön 10—10 összesen, 40 iparhatósági megbízott választandó. A választás f. hó 27 én (karácsony harmadnapja) reggel 9-től 11 óráig a hivatalnál, Bánffy-palota 4. sz. iroda, tartatik meg. Választó minden helybeli önálló kereskedő és iparos, aki legalább 20 K III. o. kereseti adót fizet. A választás szavazólappal történik, melyen a fenti három hatóság szerint beosztva, negyven név adandó be. Kolozsvár, 1902. évi december 13-án. Tussay Gábor főkapitány helyettes.

— **A kölcsön.** Nestor ur nagy bohéme; ezt a jeles tulajdonosságát ismerik összes barátai. Egy reggel Nestor találkozik

egy rég nem látott jó ismerőseivel.

— Mondja csak . . . van önnek fölösleges 500 frankja, amit nekem kölcsönözhetne? . . . De ma nincs rá szükségem.

— Akkor hát?

— Hja, tetszik tudni, valahány or ilyen kéréssel fordulok a barátaimhoz, mindig azt felelik: „Miért nem szólt tegnap; szívesen adtam volna többet is.” En tehát nem ma kérem öntől, hanem tegnap.

— **Gyilkosság az országúton.** Özv. Makkos Emánuelné és fia Makkos Emánuel látogatóban voltak a minap Gyöngyösön. Az este 7 órakor induló vonattal akartak Arokszásásra hazautazni. Ketten, gyalogosan minden kíséret nélkül bandukoltak kifelé. Utközben merényletnek estek áldozatul. Reggel ugyanis mindkettőjüket a Mérges patakban találták meg. Vérbe fagyva, eszméletlen állapotban feküdtek a patak medrében. A fiut még sikerült életre kelteni, de az anya már halott volt. A súlyos sebesült fiu a kihallgatás alkalmával azt adta elő, hogy a sötétben fel nem ismerhető alak megtámadta őket és úgy főbe vágta botjával, hogy eszméletét veszítve a hidról a patakba zuhant. Arról már nem tudott felvilágosítást adni, hogy az édesanyja miként kerülhetett melléje holtan. A rejtélyes ügyben a csendőrség nyomozza a gyilkost.

A néma telefon.

Boulaine ur az a híres párizsi bankár, aki megszökött nemrégiben a vizsgálati fogságból. Szökésének a körülményei tettek oly híressé. Az esett meg ugyanis, hogy a bankár fogsága idején a fogház őreivel mulatni járt éjjelenként Párizs mulatóhelyeire s reggelre szépen visszament a fogságba. Egy napon azonban leittatta a foglárát és — megszökött. Ma azonban már ismét fogva van s folytatják ellene a sok család miatt a bírói eljárást.

Erről a Boulaine urról olvassunk egy londoni lapban érdekes anekdotát.

Volt Boulainenek egy pompás trükkje. A telefon. Ha valami előkelő kliens volt nála, akit be akart csapni, tárgyalás közben pardont kért és telefonált. Még pedig:

— Hallo, központ! Báró Rotschilddal kössön össze . . . Köszönöm . . . Halló, ön az kedves báró? . . . Itt Boulaine . . . Köszönöm, jól; és ön? . . . Ebédre? csütörtökön? Lehetetlen kedves báró; nagyon köszönöm, de . . . Sajnos, nem lehet; Rouvier miniszternek már elígérkeztem . . . Az X. ügy . . . igen, minden rendben van . . . tiz millió . . . majd meglátom

. . . Oh nagyon szívesen, kedves báró . . . mindig a rendelkezésére állok . . . tehát tiz milliót kíván . . . helyes . . . csak tessék érte küldeni . . . akármikor . . . A vizontlátásra, kedves . . .

A beszélgetés véget ért és Boulaine hanyagul odavetette a látogatójának:

— Rotschild báró tiz millió ára részvényt kért tőlem ebből a papírból, a melyet önnek ajánlottam . . .

Néhány perczel később ujab eszöngetések: Lol egy miniszter, hol a francia bank egy igazgatója beszélt a bankárral. A látogatót, aki Boulaine be akart hálózni, szinte beleszédült a bankár kiváló tekintélyének látára és — lépre ment.

— De hát a trükk? — kérdik önök bizonyára.

Nos hát, Boulainenek két telefonja volt. Egy a falon: ez jó volt, lehetett beszélni rajta; egy másik pedig az író-asztalán állott, de ez — hamis volt, nem szólt sehova, nem is volt huzala a központhoz . . .

Ezen a második telefonon beszélt Boulaine a miniszterekkel és a Rotschildokkal, ha a tekintélyét akarta megszilárdítani.

Színház és Művészet.

Darab változás. A péntekre kitűzött „Menyem” előadását, minthogy a darab egyik főszereplőjének Szakács Andornak, ép akkor Budapesten, az orsz. színészegyesület tanács ülésén hivatalból részt kell venni, későbbre könytelen halasztani az igazgatóság s helyette Laufs kedvelt bohózatát „A páholyt” tűzte ki előadásra.

Színházi műsor:

Csütörtök: Boccaccio.
Péntek: A páholy.
Szombat: A boszorkányvár.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szerda decz. 17-én.

HOFFMANN MESÉI

Regényes opera 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Hoffmann	— — —	Hunfi.
Lindorf	— — —) Kassai.
Copollus	— — —	
Csoda-orvos	— — —) Sugár.
Stella	— — —	
Olympia	— — —) Szabó.
Antonia	— — —	
Miklós	— — —	

Kezdeté este 7 órakor.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Az idény előrehaladtá tulhalmazott raktár miatt

Lebovits és Fanovitz

ezégnél Kolozsvárt, Wesselényi M.-utca 26 sz. a. a legolcsóbb árak mellett vásárolható Férfi és gyermek kész öltönyök, téli kabátok

valamint, alkalmi ruhák, továbbá mérték utáni megrendelések saját szabászat termőkben a jelenkor igényeinek megfelelően legpontosabban eszközöltetnek.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉSEK.

Bereczky Tibor. Levele van a kiadóban.

Fialat hivatalnoknő. Levele van a kiadóban.

Dussika. Miért késik levele. Ha tudná mily epedve várja levelét á-t.

Sickes. Levele van a kiadóban.

Szenvedő. Legyen meggyőződve, hogy nem lehet őt elriasztani semminemű idegeskedéssel. A kísérlet csak meggyőződését fokozza.

Szerény. Lesz idő, mely feledtetni fogja a jelen néhez munkának kínos következményeit. Feledve lesz, mint mult és rajta lesz építve az új vár.

Három jó barátánál, kettő barna és egy szőke, tisztességes iparosokkal szeretnének megismerkedni. Csak komoly levelekre válaszolunk. — Szőkének jelgője „Szerény” barnáé „Bánat” és „Ió kedv”. — Leveleket főpostára post-restante.

29 éves szakképzett önálló iparos komoly célból óhajt egy oly hozzávaló háziassan nevelt, szép fiatal leánynyal, kinek legalább 1500 kor. hozománya van. Leveleket jelezve „Barna” jelgővel a kiadóba kér.

Egy előkelő magánhivatalnok kinek évi fizetése meghaladja a 2000 forintot, nősülni óhajt. — Csakis komoly ajánlatokra válaszol, fiatal, barna hozománynyal rendelkező hölgyek leveleire. Leveleket „Tilu” jelgővel Sáros-utca 5. szám alá kér.

Barna fess fiatal ember pár ezer korona hozománynyal rendelkező nőt feleségül venne. Levelet „Ágról szakadt” ezímen a kiadóba kérék.

Elveszett egy Baán István névre szóló adókönyv, a megtaláló sziveskedjen az adóhivatalba III. ker. írszthez beszolgáltatni.

KINÁLAT:

Ar.osa, 15 kottával, mely még egész új, eladó a Fellegvári-ut 100.

Ügyes varrónő, ki a szabászatot is teljesen érti, magán házhoz vagy varrodába azonnali belépésre ajánkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes fiu fényképező tanulónak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy fiatal mechanikus állást keres. Czim a kiadóban.

Eladó fodrász üzlet. Cím a kiadóban.

Tanítást vállal erélyes és tanításban gyakorlott egyetemi hallgató (ebétkosztéris). Levélbeli megkeresést „Szorgalom” ezímen a kiadóba kérék.

Hat darab kővér sertés eladó Henvéd-utca 5-dik szám alatt.

2 utcái és 2 udvari butorozott szoba azonnal kiadó. Bővebbet Sétátér-u. 7 szám.

Fehér, gyermek és női házi ruhavarrónő uri házakhoz ajánkozik mérsékelt díjért Kis-utca 23.

Árpád-utca 74. sz. a. egy ház, mely áll három szoba, két konyha, mellékhelyekkel és egy jó forgalmu fűszerüzlettel együtt, minden elfogadható áron eladó. Értekezni Árpád-u. 57. sz. a.

A „Globin“-féle

bőrne mü

tisztító szer felülmul minden más hozzá hasonló szert. = A

Globin

a legszebb tükörfényt kölcsönzi, simává és tartóssá teszi a bőrt.

Fekete és szines minőségben kapható:

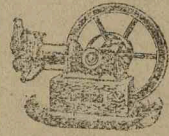
Perst Márton, Sámson Izsák, Schwartz József, Veress Lajos, Pataki Béla, Eisler Mór Ferenczi I. cipőszeknél, Bergner Mór Lux Kálmán bőrkereskedésében, Farkas Ignác, Vajda Ignác cipő raktárában.

Budapesti malomépítész

és gépgyár

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VACZI-UT 111/V. GYÁRT.

BENZIN MOTOROKAT ÉS BENZIN LOKOMOBILOKAT szelopes vezényművel 2-50 lóerőig.

Megbízható képviselők kerestetnek.

ZONGORÁK,

HARMONIUMOK,

PIANNINOK,

CZIMBALMOK,

gyári áron, részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbe kiadatnak.

Hangolást és javítást úgy helyben, mint vidéken elfogad és pontosan teljesít.

TRISKA J.

Erdély legnagyobb zongora raktára Kolozsvár, Sétátér-utca (saját ház.)

REICH L. FIAI

Üveggyárosok, cs. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldé-tér 2. szám.

Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphox és gaznare palackokat legolcsóbb áron mellett és pedig:

1 Láda kb. 200 drb. 15 üvegszék sima, fehér v. világos kék (squamarini szín) Syphoxpalackok talppal vagy talp nélkül: 62 korona
1 Láda kb. 200 drb. gaznarepalackok gumibizonyítéval és üvegolyóval ellátva, fehér vagy világos kék (squamarini) színű, magas vagy alacsony alak: 52 korona

Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bérmentve, készpénzfizetés ellenében 2% arányú — 10 láda rendelés után 5% rabatt. Más mennyiségnek és külföldi átalány törvényesen védett alakokat megfelelően ólósón szállítunk. Préselt irások vagy teőgyőzőseknek csak az elkészítési költségvetést számítjuk, ellenben az alak és készlet költségét nem számítatjuk. Megjegyzük még, hogy megvásárolt 20 legkisebb nyomású Syphoxpalackunkat Magyarországon csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkból szerezhetők be.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Férfi és nő alsó nadrágok és ingek
dus választékban.

Tartós teli cipők nagy raktára.
Férfi kalapraktár.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Hid u. 3. sz. alatti új üzletemben nagy választékban és feltűnő olcsó árban kapható férfi és női cipők, kalapok, sapkák legújabb divat szerint, továbbá ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, harisnyák, esőernyők, utazó bördők, gyermek koscsik és több itt fel nem sorolható czikkek, gyári árban megszerezhetők — számos látogatást két

KOHN L. JÓZSEF.

Karácsonyi vásár!!!

Hol a Mikulás!?!?

Azt kérdezzük, azt vitatjuk, Karácsonyra mit is hozunk És az új év ünnepeére Kedveseink öröme. Jöjjetek el szeretettel Szolgálók én árjegyzékkel S megszabadulsz minden gondtól Vethetsz mindent raktároból. Varrógépet, vagy kerékpárt, Flótát, gitárt és cziperát Hasznos tárgyat, nem játékszeri Rea olcsón tehetsz most szert. Hisz tudjátok, hogy Bernáthnál Szolid ám a kiszolgálás. Tekintsük meg az üzletét, Avagy kérjük árjegyzékét, S a mit csak a szemünk kíván Teljesíti ő szaporán. Előre hát, ne tétovázz Csak e hirdetésre vigyáz!

Bernáth E. Sándor,

a m. kir. posta és távirida szállítója, varrógép, kerékpár és hangszerraktára

Kolozsvár.

Motorikus erőre berendezett javító műhely
Egy valódi Singer új varrógép 36 frt. 10 évi jótállással.

Megfelelő kezesek mellett részletfizetésre is szolgálók.

Braun Mihály

● hangszerkészítő.
● Nagy javító műhely, nagy raktár az összes hangszerek és azok alkatrészeinek.
● Kolozsvár,

Vesselényi Miklós-utca 18.

VIZVEZETÉKSZERELŐ.

● Fellegvári-ut 28.
● Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Javítást gyorsan eszközöl. ●

Mindennemű butorok, tükrök, képek, továbbá festett és matt raktáron vannak. Továbbá készítek épület, portál, boltok és különleges ékszerberendezéseket. Elvállalok butorok tisztítását, javítását és csomagolását. Tervezet, avagy mintalapok szerint szoba-berendezéseket a legmodernebb stilszerint. Munkám jó kivitelű Sárge S. (főtér) ékszerüzlet be-

ÁRVAI ENDRE

— MŰASZTALOS —

KOLOZSVÁRT,

WESSELÉNYI M.-U. 5. SZ.

rendezése tanuskodik. — Megfelelő kezesek mellett részletfizetésre is szolgállok. Több évi tapasztalatom melyet Magyarország és külföld több nagy városában szereztem, azon kellemes helyzetbe jutott, hogy a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni. — A n. é. közönség pártfogását kérve, maradok alázatos tisztelettel — ÁRVAI ENDRE, műasztalos.

Megfelelő kezesek mellett részletfizetésre is szolgálók.